

GLADSAXE SKAKFORENINGS 80-ÅRSJUBILÆUMSTURNERING 2013

BULLETIN NR. 4

Partikommentarer: Kaare Vissing Andersen / Fotos: Alex Madsen

4. RUNDE – spillet den 23. april 2013

Mester-gruppen

Thomas Grotkjær, Solrød – Carsten Hejberg, BMS	udsat
Henrik Mortensen, Horsens – Tommy Vedelfort, GSF	1/2 – 1/2
Per Steenstrup, GSF – Mikael Dræger, GSF	1 – 0

Basis-gruppen

Oversidder: Mogens Olsen	1
Peter Andersen, Enkeltmedlem – Andrzej Marczyk, GSF	1 – 0
Ib Christian Møller, GSF – Alex Madsen, GSF	0 – 1
Johnny Svejgaard Rasmussen, GSF – Frank Marsengo, GSF	1 – 0

Fra fjerde runde

Siden sidst

I det seneste nummer af GSF-Nyt, april 2013 – nr. 363 i en smuk, 65 år gammel række af klubblade – præsenterer jeg partiet Erik Poulsen – Kaare Vissing Andersen, Vestvoldturneringen 1972, 1 – 0. Det sker med nogle kommentarer, som man ikke just kan kalde velovervejede. Partiets vinder og hans computer, Atlanta, havde et og andet at sige om en del af de varianter, jeg foreslog i bladet, og det fik vi så en god snak om på 1. sal i klubben den 23. april, mens deltagerne i Gladsaxes 80-års jubilæumsturnering svedte tran i 4. runde nedenunder.

Ud over at jeg ved den lejlighed lærte rigtigt meget om Eriks og mit opgør for godt 40 år siden, så kom jeg til erkendelse af et par sager med henblik på mine fremtidige analyser og kommentering af partier: Lidt mere tålmodighed og fordybelse samt brug af computer! Jeg tør slet ikke tænke på, hvor grelt det så står til her i bulletinen!? Men "never mind!", som de siger i Tyskland, så er det vigtigste, at der tales og skrives om partierne – gerne med en frugtbar debat om interessante manøvrer, gode og dårlige træk, korrekte og ukorrekte varianter, fine og elendige kommentarer med mere. Enhver tale derom har fællesnævneren: Dygtiggørelse i det kære gamle brætspil og indsigt i dets utallige skønheder.
kaarevissing@mail.dk

Pirc (g3-varianten)

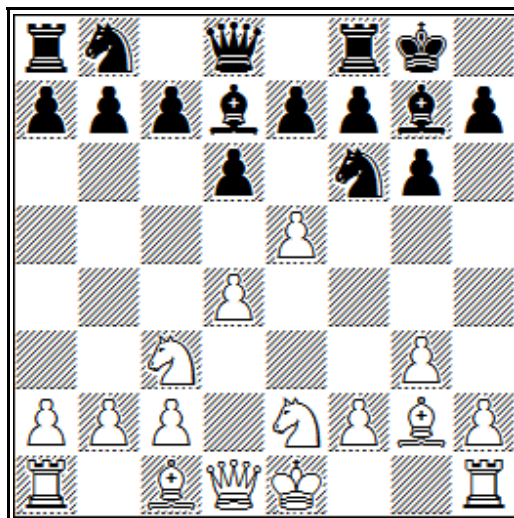
Hvid: **Henrik Morensen**, Horsens (1894/Elo: 1955)

Sort: **Tommy Vedelfort**, GSF (1748/ Elo: 1885)

1. d4 Sf6 2. Sc3 g6 3. e4 d6 4. g3 Lg7 5. Lg2 0-0 6. Sge2 En af grundstillingerne i g3-varianten. Sort bør nu støde kontra mod det hvide centrum. Dertil har han valget mellem e7-e5, der udnytter, at hvid ikke har spillet sin springer til f3, og c7-c5.

6... Ld7?! Svinger dækningen af b7, hvilket hvid kan udnytte til at vinde en kvalitet. Selv om sort får den traditionelle kompensation i form af at kunne udnytte de ved afviklingen svage hvide felter i den hvide kongestilling, rækker dette næppe til lige spil. Trækket bliver da heller ikke nævnt i den litteratur, jeg har om Pirc.

7. e5!? Med dobbeltruslen exf6 & Lxb7.

7... Se8 8. Lxb7 Sc6 Eller 8... Lc6 9. Lxa8 Lxa8 med trussel på både e5 og h1, eller 9. Lxc6 Sxc6 med tryk på både d4 og e5 – i det sidste tilfælde uden tab af kvalitet.

9. Lxa8 Dxa8 Sort har nu visse taktiske chancer for kvaliteten. Således truer han både Sxd4 og Sxe5, fordi der hænger et tårn på h1.

10. d5 Lukker den lange hvide diagonal, så tårnet på h1 kan få fred, og indleder en jagt på sorts springer.

10... Sxe5 11. f4 Sc4 12. b3 Sb6 13. Le3 c5 Begge spillere er klar over vigtigheden af at beherske feltet d4. Alternativet bestod i med c7-c6 at trykke på d5 for derved at åbne spillet, så sorts løberpar kan sprudle i den vidt åbne hvide stilling. Men da hvid alligevel ikke kan holde sin bonde i centrum, må teksttrækket være stærkere.

14. 0-0 Sf6 15. Dd2 Sfxd5 Hermed må sort siges at have udlignet, så trækket 6... Ld7?! burde nok alligevel tages seriøst af teoretikeren!?

16. Tab1 Også hvids andet tårn skal bringes ud af en diagonal trussel. Med teksttrækket ophæves Lg7's binding af Sc3.

16... Lh3 17. Tf2 Sxe3 18. Dxe3 Ld4? Lader sin gode løber bytte af for en ret passiv springer, og så sker det oven i købet med tab af bonde. Det kan ikke være godt.

19. Sxd4 cxd4 20. Dxd4 Dc6 21. Td1 Lc8! Overførslen af løberen til b7 fører til en langt bedre udnyttelse af svaghederne i hvids kongestilling.

22. Sd5 Sxd5 23. Dxd5 Dc7 24. c4 Lb7 25. Dd3 Dc6 Truslen Dh1 mat kan synes banal blandt bedre folk, men den indikerer, at sort har modspil for kvaliteten.

26. Kf1 Td8 27. f5!? Påpeger, at heller ikke sorts konge skal føle sig for sikker.

27... d5 28. fxc6 hxc6 29. Dd4 e5!? **30. Dxe5 d4!** Bonden åbner ikke alene den lange diagonal, men kommer selv til at spille en rolle i det følgende angreb.

31. Df6 Truer både med skak på f7 og med dronningeafbytning. Men sort har med sine friske fremstød med bønderne i centrum inklusive ofringen af sin e-bonde opnået en definitiv kompensation for den så tidligt tabte kvalitet.

31... Dh1+ 32. Ke2 De4+ 33. Kf1 Hvid må affinde sig med remis ved evig skak, da alternativet er værre: 33. Kd2?? De3+ 34. Kc2 Dc3+ 35. Kb1 Le4+ med mat i højst tre træk.

33... Dh1+ 34. Ke2 De4+ 35. Kf1 Dh1+ 36. Remis. Et særdeles interessant parti med henblik på et af den moderne skaks mest spændende temaer: Kompensation for kvaliteten. Og for at gentage mig selv – hvad man har lov til, når man nærmer sig pensionistalderen – Teoretikerne burde nok se lidt på 6... Ld7!?

1/2 – 1/2.

Trompowskys Angreb!?

Hvid: **Per Steenstrup, GSF** (1979/ Elo: 2028)

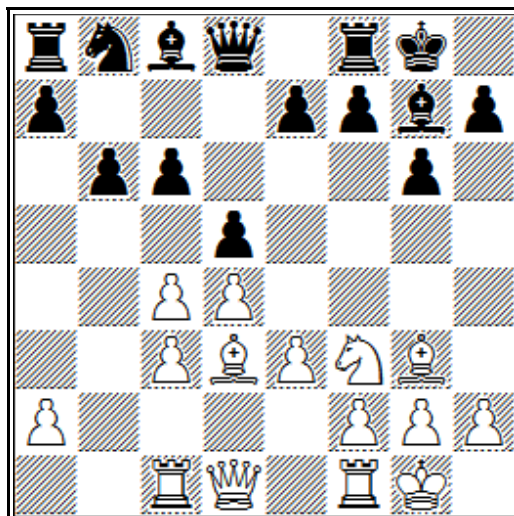
Sort: **Mikael Dræger, GSF** (1755/ Elo: 1845)

1.d4 Sf6 2. Sf3 b6 3. Lg5 Se4 4. Lh4 d5 Ad en mindre omvej har spillet bevæget sig ind i en stilling, der kunne være opstået efter Trompowskys Angreb tilføjet det hvide træk Sf3 og det sorte b6.

5. e3 g6 6. c4 Lg7 Fianchetteringen af begge de sorte løbere koster tid og overlader hvid herredømmet over centrum.

7. Sc3 Sxc3 8. bxc3 c6 9. Ld3 0-0 10. 0-0 Dc7?! 11. Lg3 Dd8 Med sin dronninge-boomerang kom sort i det mindste ud af en binding.

12. Tc1! Det kan virke naturstridigt at placere sit tårn på en linje, hvor man har to bønder, men disse bliver snart murbrækkere for det selv samme tårn. Trækket viser Per Steenstrups gode positionsforståelse.

12... Lb7 13. De2 Sd7 14. cxd5 cxd5 15. c4 dxc4 16. Lxc4 Sf6 17. La6! Lxa6 18. Dxa6 Med afviklingen af løberne har hvid blotlagt svaghederne på de hvide felter i sorts stilling på D-fløjen og erobret c-linjen. Sort kan ikke svare igen med 18... Tc8, da tårnet skal dække bonden på a7. Dertil truer hvid med at placere et tårn på c7, hvorfor sort nu likviderer hvids løber på g3.

18... Se4 19. Tc2 Sxg3 20. hxg3 Dd5 Centralisering af dronningen som svar på, at kampen om c-linjen er tabt.

21. Tfc1 e5 Løberen må for enhver pris have luft under vingerne.

22. dxe5 Lxe5 23. Td2 I stedet for den totale dominans over c-linjen ønsker hvid nu også at få magten over den just åbnede d-linje. Det er de to kombattanters tårne, der fortæller, at hvid står bedst – hvids er udviklede og aktive, sorts er tilbagestående og passive.

23... De6 24. Sxe5 Dxe5 25. Td7 Db2 26. Tcc7 Hvids tårne indtager idealstillingen på 7. række og trykker på både a7 og f7, som begge – endda utilstrækkeligt – må dækkes af sorts passive tårne. Sorts håb ligger i en evig skak med dronningen, men dette er ikke realistisk.

26... Db1+ 27. Kh2 Df5 28. f3! Holder bonden og hindrer en senere evig skak a la Dh5-d1-h5+ (Kg1-h2-g1).

28... Dh5+ 29. Kg1 De5 30. Kf2 Tae8! Bonden på a7 kunne alligevel ikke holdes. Nej, tårnet skal aktiveres, og det sker nu med en trussel – mat i to træk – der er til at føle på.

31. e4 Db2+ 32. De2! Per Steenstrup sætter sin lid til det dobbelte tårnslutspil. Sådanne er med lige meget materiale næsten altid nærmest umulige at vinde, men her har hvid stor fordel med sine langt mere aktive tårne. Med dronningeaftagning behøver hvid ikke længere bekymre sig om sorte redningsforsøg med evig skak.

32... Dxe2+ 33. Kxe2 a5 34. a4! Te6 Endelig ikke 34... f5? 35. Tg7+ Kh8 36. Txf7+ Kg8 37. Tcg7 mat.

35. g4 h6 36. Kf2 Kongen vil ud af bindingen.

36...Kg7 37. Td5 Tb8 38. Ke3 Nej, kongen vil hellere deltage aktivt i slutspillet.

38... g5 39. Tdd7 Tf8 40. Kd4 Kg6 41. Kd5 Tf6 42. Tc6 Tb8 43. Tdd6 Txd6+ 44.

Txd6 Kg7 45. Kc6 Tc8+ Sorts passive tårn kan alligevel ikke holde bonden, og sort aktiverer det med rette til at gå til angreb på hvids bønder. Kapløbet er dog tabt.

46. Kxb6 Tc2 47. Kxa5 Txb2 48. Td5 Tb2 På 48... Tf2 49. Td3?! Tb2 holder sort det hvide tårn væk fra b-linjen, men hvid spiller bedre 49. Tf5! Tb2 50. Tb5 Tf2 51. Tb3 med samme stilling som i partiet.

49. Tb5 Tf2 50. Tb3 h5 Sort vinder den ofrede bonde tilbage, men det koster tid og deplacerer tårnet.

51. gxh5 Th2 52. Kb6 Txb5 53. Tb5 Hindrer g5-g4, men eget fremstød, a4-a5, var ikke at foragte.

53... Th6+ 54. Kb7 f6 55. a5 Kg6 56. a6 Th7+ 57. Kb6 Te7 58. Tc5 g4 59. fxg4 Txe4 60. a7 Te6+ 61. Kb7 Te7+ 62. Tc7 opgivet. Det ses let, at 62... Txc7+ 63. Kxc7 efterfulgt af 64. a8(D) vinder for hvid, og på alternativet 62... Te8 63. a8(D) (63. Tc8 Te7+ er ikke bedre for hvid) 63... Txa8 64. Kxa8 Kg5 kan hvid i ro og mag vælge mellem Tc4, Tf7 og Tg7+.

1 – 0.

Kongeindisk Angreb (Caro-Kann)

Hvid: **Peter Andersen**, Enkeltmedlem (1275)

Sort: **Andrzej Marczyk**, GSF (1560/Elo: 1838)

1.g3 c6 2. Lg2 d5 3. d3 e5 Sort opbygger et klassisk bondecentrum, men netop mod et sådant er den hvide kongeindiske formation beregnet, så allerede her skulle Peter Andersen føle sig vel til mode.

4. Sd2 Sf6 5. e4 Samme stilling opstod i partiet Ljubojevic – Portisch, Bugojno 1976. Dér spillede sort 5... Ld6.

5... Lg4 6. Lf3 Mere naturligt synes 6. Sgf3, især fordi sort ikke umiddelbart kan komme til d4 med en springer via c6. Teksttrækket synes noget kunstlet. Senere skal løberen tilbage på g2, og så har hvid tabt to tempi, mens sort med sin løbermanøvre kun har tabt et. Dette får dog ikke den store betydning.

6... Le6 7. Se2 Det er sjældent godt at udvikle begge sine springere til 2. række i åbningen, da de så ingen indflydelse får på modstanderens centrumsfelter. Heller ikke dette får dog den store betydning i den lukkede stilling.

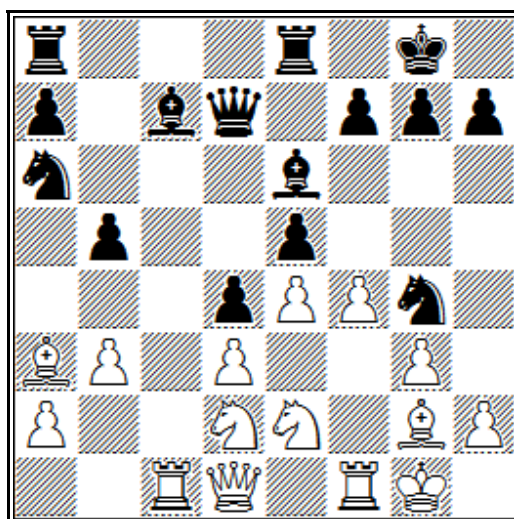
7... d4 Sort søger at snøre hvid sammen, men giver ham derved feltet c4.

8. 0-0 Ld6 9. c3 c5 10. cxd4 cxd4 11. Sc4 Lc7 Sort vil undgå afbytning af sin løber, men da den stadigvæk må dække bonden på e5, retirerer den til c7, hvorved den svigter diagonalen a3-f8.

12. b3! 0-0 13. La3 Te8 14. Tc1 b5 15. Sd2 Sa6 16. Lg2 Dd7 Med 16... b4 kan sort jage La3 væk fra dens dejlige diagonal, men så bliver c4 for alvor et godt støttepunkt for springeren.

17. f4! Her sker dette fremstød med større vægt end ellers, da der truer 18. f5 med løberfangst.

17... Sg4? Nødvendigt var 17... Lg4 eller 17. Lh3. Teksttrækket er indledningen på en for sort dårlig byttehandel, idet sort kun får tårn og bonde for to lette officerer.

18. f5 Se3 19. fxe6 Dxe6 20. De1 Sxf1 21. Dxf1 Tac8? 22. Lh3 Dh6 23. Lxc8 Dxd2? 24. Lxa6 b4? 25. Txc7 Sort får ikke tid til at slå løberen på a3, da hvid truer 26. Dxf7+ med mat i næste træk.

25... f6 26. Lc4+ Kf8? og sort opgav uden at afvente hvids næste træk. Der er mat i fire træk: 27. Tf7+ Kg8 28. Txf6+ Kh8 (Eller 28... Te6 29. Tf8 mat) 29. Tf8+ Txf8 30. Dxf8 mat. Skal vi ikke nøjes med at sige, at ellers så stærke Marczyk bare havde en dårlig dag, hvor han ikke havde styr på afviklings-kombinationerne.

1 – 0.

Dronninggambit

Hvid: **Ib Christian Møller**, GSF (1288)

Sort: **Alex Madsen**, GSF (1414)

1.d4 Sf6 2. c4 d5 Denne stilling var på mode i midten af 1920'erne, men man fik snart erfaring for, at hvid med 3. cxd5 fik for stor overvægt i centrum – både efter 3... Dxd5 4. Sc3 Da5 5. Sf3 og efter 3... Sxd5 4. Sf3 Lf5 5. Db3! Ib Møller foretrækker dog et mere roligt og afventende spil.

3. e3 e6 4. Sc3 a6 5. Sf3 c5 6. Ld3 Sc6 7. b3?! Koster en bonde og underminerer springeren på c3.

7... cxd4 8. exd4 Lb4 9. Dc2 dxc4 10. Lxc4 Sxd4 Sort har vundet en bonde og har klar fordel.

11. Sxd4 Dxd4 Hvids springer er udsat for en ubehagelig dobbelt binding. Det bliver svært at holde sammen på stumperne.

12. Ld2 De5+ 13. Le2 0-0 14. a3 Lc5 15. f4? Svækker kongestillingen. Kort rokade var nødvendig.

15... Dd4 16. Tf1 Svagheden f2 måtte styrkes.

16... b5 17. b4 La7 18. 0-0-0 Det bedste for den hvide konge, men ikke nok. Snart åbner sort et utal af linjer ned mod den af bønder svigtede konge.

18... Lb7 19. Lf3 Db6 20. Tde1 Det virker naturstridigt at gå ud af den åbne linje.

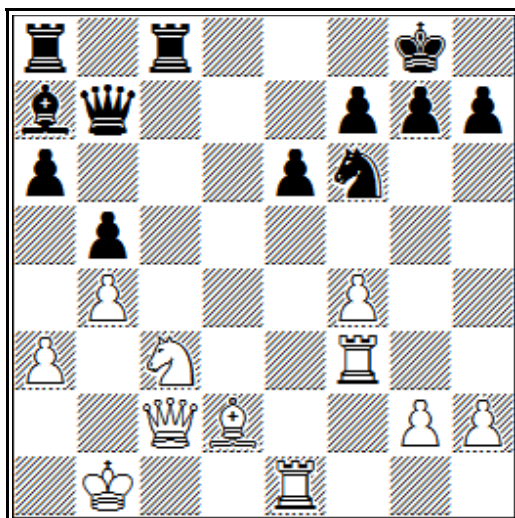

Ib

20... Dc7 Bedre er 20... Tac8 eller 20... Tfc8, hvorefter hvids konge og dronning ikke har det godt over for det sorte tårn på samme åbne linje.

21. Kb1 Tfc8! Især Bent Larsen betonedede ofte, at når man har valget mellem to tårntræk til samme felt på 1. række, så vælger man altid det forkerte. Her vælger Alex Madson det rigtige tårn. For efter at hvids konge er gået til b1, så er tårne på c8 og d8 ikke så vigtige som tårne på a8 og c8.

22. Lxb7 Dxb7 23. Tf3

23... a5! Sort agter at forstærke sit angreb med en åbning af a-linjen.

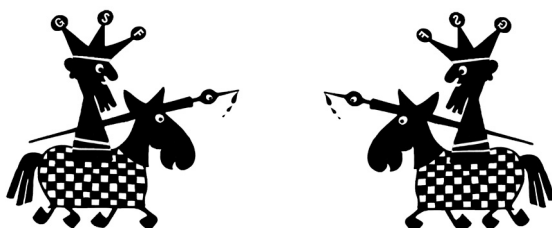
24. Dd3 axb4 25. axb4 Td8 26. De2 Ld4 Sorts tårne og løber boltrer sig i de åbne linjers farvande.

27. Td3 Da6 Og når dronningen nu også gør det, må det gå galt for hvid.

28. Lc1 Da1+ 29. Kc2 Lxc3 30. Txc3 Da4+ 31. Tb3 Det duer heller ikke med 31. Kb2 Da2 mat. Bedst, men heller ikke godt nok, er 31. Kb1, hvorefter sort sætter mat således: 31... Da1+ 32. Kc2 Ta2+ 33. Kb3 Tb2+!, og uanset om hvid slår med løberen eller dronningen på b2, svarer sort 34... Da4 mat. Med 33... Tb2+! opnår sort for det første linjeåbning (a-linjen åbnes, så trækket Da1-a4 mat kan spilles) og for det andet fremtvinger han selvblokade, idet den hvide brik, der kommer til at stå på b2, hindrer kongen i at bruge dette felt til flugt.

31... Tdc8+ 32. Opgivet.

0 – 1.

*Spansk (3... Sge7-varianten)*Hvid: **Johnny Svejgaard Rasmussen, GSF** (1241)Sort: **Frank Marsengo, GSF** (1220)

1.e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sge7 Et gammelt træk der allerede blev anbefalet af Lucena i 1497. I 1800-tallet blev trækket analyseret af Cozio og Steinitz. Og i 1900-tallet blev det med succes spillet af Aljechin og Bent Larsen – som vel snarere vandt deres partier med 3... Sge7, fordi de generelt var stærkere end dem, de spillede imod! Trækket synes noget passivt, men er såre naturligt derved, at sort dækker den springer, der dækker bonden på e5. Med løberslag på c6 undgår sort en dobbeltbonde på c-linjen. Hagen ved trækket er, at springerens naturlige placering er på f6, hvorfra den trykker på de centrale felter e4 og d5. En yderligere hage er, at springeren ofte går til g6, hvorefter man kan konkludere, at sort har anvendt to træk på at komme til et dårligere felt, hvor det var bedre på et træk at komme til f6. Hvid kan vælge mellem gode og hurtige udviklingstræk som 4. 0-0, 4. d4 og 4. Sc3, men vælger en mere forsigtig opstilling.

4. d3 h6 5. Sc3 a6 6. Lc4 d6 7. h3 b5 8. Ld5 Sxd5 9. Sxd5 Le6 10. Sc3 Le7 11. Le3 0-0 12. Dd2 f6 Svækker de hvide felter i sorts kongestilling. Dette er dog ikke helt så alvorligt, da sort er i besiddelse af den hvidfelterede løber, mens hvid ikke er det.

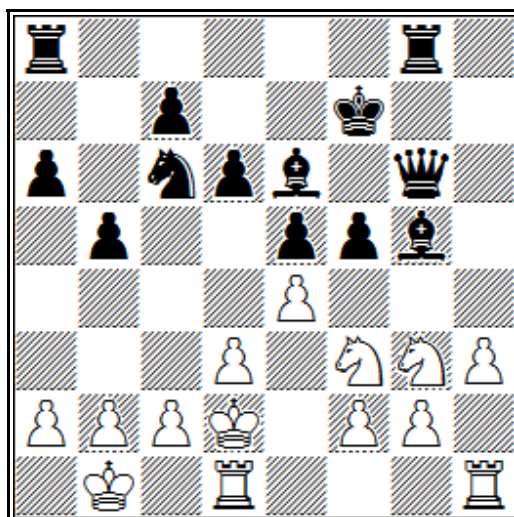
13. Sh4 De8 14. Lxh6?!?! Caféskak! Hvid får kun to bønder for løberen og ikke nok kompensation for det mistede materiale.

14... Dh5!? Et fint mellemtræk der gør erobringen af officeren mere givtig end efter 14... gxh6.

15. Lxg7 Kxg7 16. Sf3 Hvid følger paradoksalt sit angrebsoffer op med en retræte.

16... f5?! Mens sort overoptimistisk vil bruge sin merofficer til straks at gå i offensiven. Det kan næppe være godt at klæde sin konge så kraftigt af.

17. 0-0-0 Tg8 18. Se2 Kf7 19. Sg3 Dg6 20. Kb1 Lg5?

21. Dc3! Angrebet på Sc6 koster sort bonden på f5, da sorts hvidfelterede løber bliver overbelastet.

21... Ld7 22. exf5 Df6 23. h4? Bedre var 24. Se4! Dxf5 25. Sexg5 med kvalitetsgevinst.

23... Lf4 24. Se4 Dxf5 25. g3? Svækker feltet f3 og bagved dette f2. Bedre var 25. Sfg5+.

25... Lh6 26. Se1 Tac8 27. Tg1?! Sd4 28. Sg2? Se2 29. De1 Sxg1 Så blev det i stedet for sort, der vandt en kvalitet.

30. Dxc7 31. Se3 Ke6?? En buk der naturligvis taber partiet.

32. Sxf5 Kxf5 33. f3 Ta8 34. g4+ Ke6 35. Df1 Lf4 36. d4 d5 37. Sc5+ Kd6

38. Sd3 Taf8 39. Sxe5 Lxe5 40. dxe5+ Kxe5 41. De2+ Kd6 42. a3 Te8 43. Df2 Ta8 44. h5 a5 45. Dg3+ Kd7 46. f4 Lb7 47. g5 c6 48. h6 Th8 49. Te1 Tag8

50. Dg4+ Kc7 51. f5 Lc8 51... Txh6? strander på mellemskakken 52. Df4+ (52... Td6 53. Te7+) med tårngevinst.

52. Df4+ Kb6 53. g6 Lxf5 54. Dxf5 Txh6 55. Tg1 Hurtigere vandt 55. Df2+ Ka6 (Eller 55... c5 56. Te6+ efterfulgt af 57. Df7+, og tårnet på g8 går tabt) 56. Te7 med matrussel på a7. Bemærk, at hvid takket være sit 42. a3 ikke er mat i bunden.

55... a4 56. Df7 Tc8 57. g7 Tc7 58. Dxc7+ Eller 58. Df2+ efterfulgt af 59. g8(D).

58... Kxc7 59. g8(D) Td6 60. Tg7+ Kb6 61. Db8+ Kc5 62. b4+ opgivet. Et en passant-slag ville ellers holde tårnet!

1 – 0.

NB!

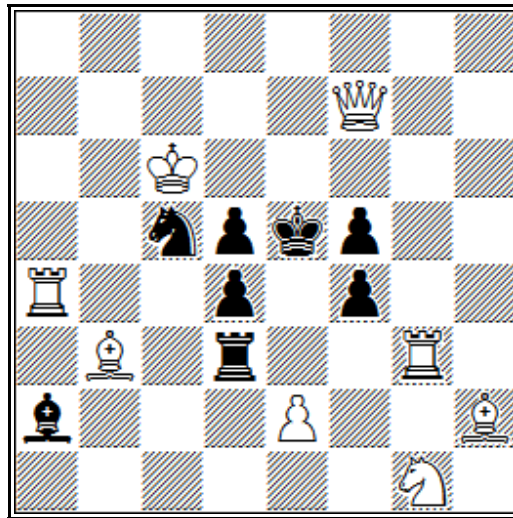
Luis Ramirez de Lucena var en spansk forfatter, der i 1497 udsendte værket *Repeticion de amores y arte de Axedrez*, der er den ældste bevarede trykte bog om skak. Værket består af et afsnit om skak og et om kærlighed. Afsnittet om skak indeholder foruden spillets regler og gode råd i al almindelighed analyser af 11 åbninger og 150 problemer. Et af de gode råd er dette: "Forsøg at spille hurtigt efter, at din modstander har spist eller drukket flittigt!"

Luis Ramirez de Lucena

UGENS SKAKOPGAVE NR. 4

Kaare Vissing Andersen
Thema Danicum, januar 1992

Mat i 2 træk!

Løsningerne på de fire første opgaver bedes afleveret i Gladsaxe Skakforening til Kaare Vissing Andersen senest den 7. maj 2013 eller sendt pr. mail til kaarevissing@mail.dk senest dagen forinden. God løserlyst!

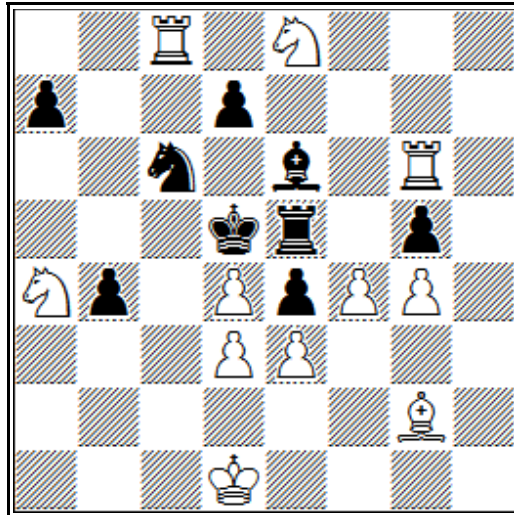

Kaare Vissing Andersen stiller opgaverne!

De tidligere skakopgaver (nr. 1 – 3) bringes igen på de følgende sider.

UGENS SKAKOPGAVE NR. 1

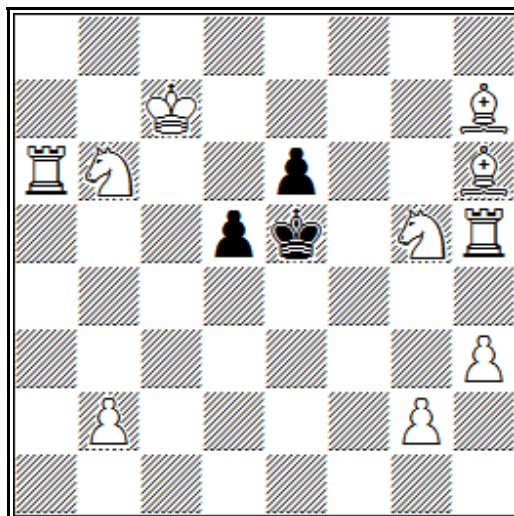
Kaare Vissing Andersen
 Brønshøj Arbejder Skakklubs medlemsblad
 December 1966

Mat i 2 træk!

UGENS SKAKOPGAVE NR. 2

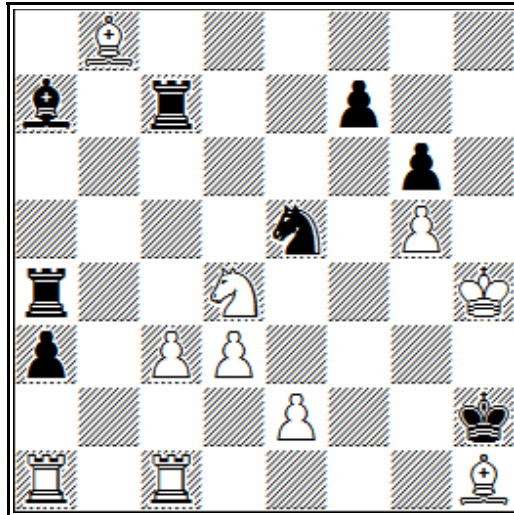
Kaare Vissing Andersen
 Ukrainske Slovo, 1995

Mat i 2 træk!

UGENS SKAKOPGAVE NR. 3

Kaare Vissing Andersen
Brønshøj-Husum Avis, 18. februar 1997

Mat i 2 træk!

Hvem løser opgaverne?

Hvem vinder konkurrencen?